

Ota Kars

Spratci

Mladá fronta

UC

Spratci

Vyšlo také v tištěné verzi

Vyrobeno pro společnost Palmknihy - eReading

MLADÁ FRONTA

Ota Kars

Spratci – e-kniha

Copyright © Mladá fronta, a. s., 2019

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

MLADÁ FRONTA

Ota Kars

Spratci

Ota Kars

MLADÁ FRONTA

Spratci

nevyřčený román

Text © Ota Kars, 2019

Cover Illustration © Lada Faixová, 2019

Illustrations © Lada Faixová, David Segeta, 2019

ISBN 978-80-204-5236-8 (tištěná kniha)

ISBN 978-80-204-5374-7 (ePUB)

ISBN 978-80-204-5376-1 (Mobi)

ISBN 978-80-204-5375-4 (PDF)

Tato kniha je věnována všem klukům a holkám,
ale nejvíc

Tomášovi, mladému elegantovi, který už nežije,

a

Petrovi, kterého znám od šesti a ten naopak
žije,

a UC, jediné mojí partě, kterou jsem vytvořil
a kterou jsem žil:

Michalovi, účinné ochrance mojí provokativ-
ní puberty a největšímu sociálnímu autistovi
a manipulátorovi,

Honzovi, vynikajícímu potulnému DJovi
a jednomu z mála naprosto nezadržitelných (a buď
neodolatelně zábavných, nebo totálně neúnosných)
jedinců na tomhle světě,

a

Danovi, skutečnému typovi, kterých na světě moc
není,

a naději.

Všechno zde napsané je literatura. Nejvýstižnějším označením je anglosaské fiction. Veškerá podobnost osob zde zmiňovaných se skutečnými je tedy zcela náhodná.

A ta, co se pozná, nesmí bejt hrozná.

Logika příběhu je jediná.
Příběh sám.

TOTO NENÍ ZAČÁTEK

I. Hořický trubičky

Pouliční lampy nerostly do nebes, a proto nám ještě nesvítily seshora hluboko do oken, takže noci za roletami byly šerý a tlumený. Aut bylo tak málo, že nejenže bylo vždycky kde zaparkovat, ale doposud vůbec neparkovala rypákem kolmo na chodník, a v hospodě u nás v domě na rohu sice neměli žádný jídlu, ale prodávali tam báječně chutný hořický trubičky, jejichž zarolovaná oplatka se dala postupně rozbalovat a jíst jako praskající pocukrovaný list, a tyhle trubičky pak tátové a různý strejdové rozdávali dětem jako sladký odpustky vlastních hořkých a kyselých pivních výčitek.

Na naší ulici jsme se stejně radši nikdy dlouho nezdržovali, abychom nebyli pod dozorem dospělých, kteří, ať už nás znali, nebo ne, pořád nás sledovali z oken a pořád za něco napomínali. A taky proto, aby nás mámy nemohly předčasně odvolat zvenku nekompromisním zvoláním z okna: „Už jsem řekla, okamžitě domů!“

I proto byl pro nás dost nebezpečný park začínající na druhém rohu naší ulice, spodní park, což bylo vyasfaltovaný dětský hřiště a kousek trávy s pár stromy,

kde bylo dost těžký něco dělat a zároveň u toho nebýt viděn. Přecházet ulici pryč od nás přes hlavní na druhou stranu bylo kvůli tomu, že tam hodně jezdí auta a městský autobusy, zakázaný pod hrozbou nejvyšší, a to surového zmlácení zvaného otcí žoviálně vejprask, a tak to vypadalo, že venku není moc míst, kde by člověk moh být a kde by byl přítom alespoň na chvíli bez dohledu.

Nedávno jsme se přistěhovali a ještě jsem nechodil do školy a naši mě prý kvůli tomu, abych se nenakazil, nedali ani do školky, a tak když jsem směl ven, byla to pro mě jediná šance nejen prozkoumat to úzce vymezený teritorium, ale takzvaně poznat lidi. To jsem dělal velmi po svém a velmi intenzivně. Opatrně jsem přešel dlážděnou silnici na druhou stranu naší, máma říkala boční ulice a přitiskl se čelem k protějšímu domu, co nejvíc do chladného stínu u zdi. Snad abych byl nenápadný, snad jsem chtěl být neviditelný. Tam jsem pak byl schopen dlouze přemýšlet, asi o něčem zajímavém, s očima na hromosvodu v místech, kde pronikal do země.

Proto jsem si jí nejdřív ani nestačil všimnout. Mihla se mi za zády, lehce mě plácla do ramene a jemně zahvízdla a vzápětí zakřičela do zaskočeného ucha: „Máš babu!“ A už jsem ji měl.

Bylo po přemýšlení. Jenomže tak nespontánní případ jako já se nejdřív opatrně rozhlíd, jestli někdo nevidí, že já mám „něco“ s touhle, jak se mi hned zdálo, báječnou ladnou holkou, která si mě všimla. Ona mezitím běžela k rohu ulice a několikrát se na mě

otočila. Ne, nikdo tu nebyl, nikdo nás zrovna nevidí. Mám tedy běžet za ní? Není hra na babu spíš pro malé děti? uvažoval ve mně ten šestiletý důchodce. A kdo to jako vůbec je a co vlastně chce?

Ale jak se otáčela, její oči i výkřiky „Máš babu, máš babu, máš ji!“ mě vyprovokovaly a přinutily jednat. Vyběhl jsem, ale ne naplno, protože to, že chytну holku a že mě to moc nezajímá, bylo přeci jasné. Nikdo se na mě zrovna na prázdné ulici nedíval, ale takovýhle činy musí člověk ustát taktéž před sebou.

Už jsem byl hodně blízko u ní, když zahrula za roh dolů, místo toho, aby běžela do parku, jak jsem předpokládal. Dalo jí to ale velkou práci pořád se otáčet a provokovat a zpomalovat, abych ji skoro doběh. Běžel jsem jakoby ležérně, jako že mě to vlastně nezajímá, běžím si jen tak pro sebe, a kdyby mi někdo řekl, že se honím za holkou, tak jsem si taky myslel, že bych mu na to já moh v klidu říct, že to není pravda, že jsem si jí ani nevším, že běžím jenom tak.

Za rohem ji mám. Ale ona za rohem přidala a já musel také uhánět, aby mi neutekla (nedohnat holku... to by přeci byla pro kluka taky pořádná ostuda), jenomže tady to bylo z kopce a já se začal bát, že zakopnu a natluču si, a tak jsem tentokrát brzdil zas kvůli tomu. Na dalším rohu zatočila vlevo z obnažené a zasluněné ulice, bloku táhnoucího se podél parku, do ulice z obou stran zastíněné domy. Došlo mi, že pořád dobrý, že tam vlastně můžu, když jsem nepřecházel, a teď ji na tý rovině na ulici dostihnu a... chytну a... a co? Vlastně bych jí pak asi měl dát tu babu zpátky.

Jenomže ona vběhla do prvních domovních dveří vlevo a jejich černé křídlo se přede mnou prudce zavřelo, div že jsem do něj hlavou nepraštil. Zadýchaně jsem chvilku váhal, zda vůbec můžu vstoupit do cizího baráku, ale když už jsem tam doběh, tak jo, řek jsem si za dalších pár vteřin, popadl jsem kliku a prvním krokem vniknul razantně dovnitř na neznámé území. Dveře se za mnou zavřely.

Dům byl klidný a tichý. Schránky, domovní řád a nástěnka nehybně okoralé visely a mlčely. Před nimi se ani nehnyly další dvojdvěře s jedním zavřeným a jedním otevřeným proskleným křídlem, zajištěným dole háčkem. Za nimi už mohla být jen absolutní pohoda, plná šťastných a spokojených rodin a jejich slušně vychovaných dětí, který venku určitě neblbnou, cizích si nevšímají... A to čisto, tam mají asi krásně naklizeno. To by měli naši radost... že tady jsem.

Ne, já se asi splet, sem asi nevběhla. Splet ses, říkal mozek, co by nejradši byl pořád v klidu, respektive v šíleném nepohybu a v přemítání pořád dokola a počítání čísel až tam, kde to znal, tedy v duchu od jedny do 999 milionů 999 tisíc 999. A tahle chytrá hlava mě otočila celého a šel jsem zpátky k východu.

Ještě jsem však nebral za kliku, když něco slabě vykviklo, zaskříplo a jako by zaklaplo. Takhle nezněly dveře do bytů a navíc mi lehce fouklo na krk.

Otočil jsem se a rozvážně jako profesor, s očima švidrajícíma nahoru, jako že se nedívám, jsem se vydal skrz prosklené dveře. S tajeným dechem jsem se opatrně rozhlédl po chodbě, kde byly vlevo a vpravo byty a naproti mně schody nahoru a pak taky druhý

dolů. Po těch jsem do pološera vyrazil. Rozsvítit jsem si netroufnul, ale při mém způsobu nenápadného rozhlížení, s očima skutečně navrch hlavy, jsem si stejně vypínače ani všimnout nemohl (ve skutečnosti, jak mě později upozornila moje moc chytrá hlavička, na chodbách byly pouze zapínače, světla se po určité době vypnula sama a po zapnutí už na tom vypnutí nešlo nic nijak urychlit nebo jinak ovlivnit).

A pak jsem za rohem stál proti dalším dveřím: na těch vlevo byl nápis Sklepy, to já poznal, i když jsem ještě neuměl číst, a ty druhý vypadaly jako dveře do dvora u nás v domě.

Sáhnul jsem na kliku, stlačil ji dolů, dveře se otevřely a já vešel. Na malý, úzký, vysoce obezděný dvůr.

Uprostřed na klepadle seděla ona a řekla mi: „Ahoj.“ A já zapomněl, proč tam jsem, na babu, kterou mám, a kouknul jsem jenom na ni a pak už jsem čuměl blbě do země.

Ale potom jsem přišel na první trik, který mi později tak často v životě pomáhal. Přejel jsem pohledem přes její oči a pak koukal jinam, maličko vedle její hlavy, skoro na ni a najednou jsem mluvil a mluvil a pak, když jsem viděl, že mě poslouchá a nesměje se mi, jsem se na ni začal dívat. Měla černé mikádo, veselé hnědé oči a pak se něčemu, co jsem plácal, zasmála a pak ještě a pak řekla: „Lezeš rád po dvorech?“ A já bez váhání (najednou jsem byl úplně někdo jinej), jako bych ani nekecal, řekl ležérně: „To víš, že jo.“ A ona seskočila, plácla mě zase přes rameno, ale ne jako poprvé, plácla, spíš mě pohladila a řekla: „Pojď, přelezem to tady.“

A já šel krok za ní, taky jsem vylez na podehtovanou dřevěnou bednu v rohu, ona se rozhlídla přes okraj zídky se vztyčeným prstem na puse, abych už konečně mlčel, ještě jednou se jiskrným pohledem vrátila ke dvěma otevřeným oknům protějšího domu, řekla potichu „Polez“ a přitáhla se rukama na vršek zídky, přehoupla se přes její horní, lehce zešikmený rantl jednou nohou, za ní druhou a zmizela v neviditelnou na druhou straně. Salonní typ se rozpomněl, že než málem umřel na všechny ty svý nemoci a stal se, kromě jiného, úzkostně chráněným dítětem před všemi nástrahami, byl asi normálním klukem, a tak Lenku rychle napodobil a už byl za ní na trávníku dvora a Lenka mu řekla důrazně: „Dělej. Za mnou!“ a příkrčená vyrazila na druhou stranu rozlehlého dvora do zděného rohu za tajemně tichý, visacím zámkem na petlici uzamčený starý altán.

V rohu za altánem byl tak v půlce zdi, asi ve výšce jednoho metru, betonový překlad a tam pod něj mě Lenka zatáhla. Teď jsme tam na bobku seděli a ona mi s očima na mých, že jsem nemoh nikam uhnout, skoro zazpívala: „Moje tajný místo. Vid', že to nikomu neřekneš?“ a důrazně dodala: „Přísahahej!“ Řek jsem jí to hned... to, jako že: „Jo, no jasně.“ Ale ona na to: „Můžu ti to věřit, ale indiáni stvrzují všechno krví,“ a naklonila se do mazlavé hlíny v neviditelném vzadu, nadzvedla plochý kámen a vyndala zpod něj kus tvrdého průhledného igelitu a zelenou umělohmotnou krabičku. Pečlivě sbalený igelit rozdělala, sedla si na něj a otevřela rituální krabičku. Co mě s ní v mém věku asi čekalo?

Podal jsem jí ruku a díval se jinam. Držela mi ruku svojí dlaní zespoda jako ještě žádná holka. Pak mě seshora bodla velkou rozevřenou sichrhajzkou do břicha ukazováčku. Trošku jsem sebou škubnul, ale ne moc. Sebe bodla hned potom, to jsem se taky radši díval jinam. Potom se na mě podívala, hebce vzala moji vyvolenou ruku, uchopila ji do svojí a přitiskla svůj prst s kapičkami krve na ten můj. Naše kapky se spojily v jednu a z šera do světla se ta jedna jediná rozprskla na průhledném igelitu. Fascinovaně jsem k ní vzhlédl a ona se nakloněná převážila a na mě sedícího spadla. Pád byl pomalý a jemný a v tom, jak jsem ji nejdřív chytl, jsem ji nesměle objal. Ona mi na konci pádu přejela letmo pusou po puse. Zatímco jsem ležel na zádech, sedla si na mě a beze slova na mě plaše pohlédla. Byli jsme jako... nevěděl jsem... bratr a sestra... Ale malou sestru jsem měl... tohle byla jiná... sestra... ne jako tamta, co ji mám doma... Vinnetou a Old Shatterhand byli pokrevní bratři, tak tohle musí být moje, moje skutečná pokrevní sestra, uzavřel jsem v duchu přesvědčivě svoji opět o něco hlubší úvahu.

Potom jsme vyrazili na první společné oblézání dvorů. Postupně mi ukázala všechno. Jaké dveře do dvorů z baráků nejsou zamčené, kudy kam lízt, kde se schovat před zraky nepřátel. S ní jsem brzy zapomněl na čísla a téměř i na přemýšlení. Dvě hubené děti v tričkách a ve vytahaných teplácích, vždycky jsme se našli a něco přelezli. Jenom do tajné skrýše jsme se už nikdy nepodívali. Ani jsme o tom nemluvili. I když jsme skoro pořád spíš mlčeli, poprvé v životě jsem byl

třeba téměř celý den nezadumaný, pouze se zbytkem, pod lebeční kostí se ztrácejícím zbytkem milionových matematických výpočtů.

Až jednou kluci v parku, pohromadě z nich najednou byli takový ty největší pitomci, výsměšně spustili: „Tak co Lenka? Milujete se, co?“ A zbabělcovi se spustila rýma.

„Jako co?“ snažím se tvářit nechápavě a smrkám, pohled mi z jejich rozesmátých tváří jde bokem od nich a dolů. „Je fajn, kamarádka,“ skoro polykám slova. Ale na žádnou odpověď není přeci žádnéj tázající zvědavěj.

„Miluješ, miluješ. Miluje ji, kiš, kiš,“ strouhají mrkvičku. „Lenka, plenka, podkolenka!“ A největší rabiát jde až ke mně a koukám tedy na něj, za Lenku neuhnu, a spustí: „Lenka, plenka, podprsenka,“ a znova. Nevím, co mám dělat. Něco takovýho jako podprsenka ve spojení s Lenkou. To ani nejde, něco tak... Udělám krok směrem k němu. A pak se zastavím a stojím a už se nedívám na něj, ale do země. Rudnu a znova rudnu. Ale nedokážu už nic. Je to horší než řev zlých bab, když nás vidí na dvorcích, před kterým úspěšně přecháme, horší než rozdrčená holubí křídla na silnici, je to jako neopeřená embrya ptáčků z vaječ, který vypadly z hnízd, tělíčka podivná, až se zvedá žaludek, a beznadějná, až to bije tváře, když pomalu sesychají na asfaltu pod stromy na okraji parku.

Co jsem měl správně udělat? Jak jsem se měl chovat? Nevím, ale takhle ne, takhle ne. Nevím, ale ustát se to nedá. Radši nic neslyšet, nic nevědět, nic nevidět. A Lenku taky ne.

Lezeme dál po dvorcích, už jenom kluci spolu, a je tu stížnost, že jsme na nějakém dvoře sekyrou rozmlátili a vykradli bedny, co tam mají nájemníci. Je nám šest a sekeru jsme schopný tak maximálně uzvednout, nic se nevyšetří, ale všichni se od rodičů po jejich pohovoru na národním výboře dozvídáme, že na dvory se nesmí. Pak přijdou na národní výbor i další udání – děti běhají po trávě (ta je asi na dívání) a některý tam hrajou fotbal místo na asfaltovém hřišti! A další zákaz, a jestli to bude pokračovat, tak budou pokutovat rodiče a přijde to i do školy. I těm, co tam nechodí – až tam půjdou, zkrátka budou problémy.

A tak bereme gumovej míč a s malým Petrem hrajeme u nich na rohu, pod dřevěným lešením, který sice postavili teprve před půl rokem kvůli nějaké opravě fasády, ale který tam zůstane už navěky. Každý konec lešení mezi velkými kůly je brankou, a tak střílíme jeden na druhýho ostošest. A divná baba (asi jedna z těch nenávisťnejch udavaček) na nás vybíhá z domu a řve: „Vy spratci, táhněte okamžitě s tou bulvou k vašemu balfarágu.“ I když jsme u Petrova baráku, zdrháme.

Jinde na úzké ulici se ale fotbal hrát nedá. Nesmíme už tedy oficiálně nic. Ani se projíždět na kole nebo